15.
AL-HIJR
ROCK CITY
SZIKLA

Introduction to Surah Al-Hijr (Rock City)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

This Surah takes its name from v. 80.

Period of Revelation

It is clear from its topics and style that the period of its revelation is about the same as that of Surah Ibrahim, for two things are quite prominent in its background. First, it appears from the repeated warnings in this Surah that in spite of the fact that the Holy Prophet had been propagating the Message for many years, his people in general had not shown any inclination towards its acceptance nay, they had become more and more obdurate and stubborn in their antagonism, enmity and ridicule with the passage of time. Secondly, by that time the Holy Prophet had begun to feel a little tired of making strenuous efforts to eradicate disbelief and opposition of his people. That is why Allah has consoled and comforted him over and over again by way of encouragement.

Topics and the Central Theme

1. Warning to those who rejected his Message, opposed it tooth and nail, and ridiculed him, an
2. Comfort and encouragement to the Holy Prophet,

It does not mean that this Surah does not contain admonition and instructions. As a matter of fact, the Quran never confines itself to mere warning; rebuke and censure, but resorts to precept in every suitable place. Accordingly, this Surah contains brief arguments for *Tauhid* on the one hand, and admonition in the story of Adam and Satan on the other.

Bevezetés az Al-Hidzsr (Szikla) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a 80. versben elhangzott utalás alapján kapta a címét.

A kinyilatkoztatás ideje

A stílusból és az elhangzó témakörről ítélve az Ibrahim (Ábrahám) Szúrával egy időben nyilatkoztatott ki. A háttérből két fő jellemző tűnik ki. Az egyik, hogy a Próféta több éves Iszlámot hirdető tevékenysége ellenére, Mekka népe nem csak elutasító, hanem az idő elteltével egyre ellenségesebb a tanokkal és követőikkel szemben. A másik, hogy látszólag a Próféta ekkorra már belefáradt a megaláztatásba, gúnyolódásokba és egyre kilátástalanabbnak látta az emberek hithez való viszonyát. Allah ezért, ahogy az előző Szúrákban, itt is megerősítést küld neki.

Tárgy

1. Figyelmeztetés azoknak, akik elutasítják az Üzenetet és foggal, körömmel harcolnak ellene.
2. A Próféta megnyugtatása és bátorítása.

Emellett a Szúra számos intést is tartalmaz. A Korán az intést példabeszédek formájában adja, ami lehet természetből vett példa, vagy történelmi esemény. Ezek hatásosabbá teszik a gondolat átültetését. Ebben a Szúrában a Tauhid (Monoteizmus) mellett az Ádámról és a Sátámról szóló példabeszéd kap hangsúlyt, ami az itt elhangzó intést érzékletessé teszi.

15. Al-Hijr

AL-HIJR, STONELAND, ROCK CITY

Total Verses: 99
Revealed At: Makka

15. Al-Hidzsr

SZIKLA

Összes vers: 99
Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

الَرَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾

1. A. L. R. These are the Ayats of Revelation,- of a Qur'an that makes things clear.
1. *Alif. Lám. Ra. Ezek a Könyv Áyái, a Megnyilvánító Korán.*

رُّبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ كَانُواْ مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾

2. Again and again will those who disbelieve, wish that they had bowed (to Allah's will) in Islam[1].
2. *Talán azt szeretnék, kik tagadnak, hogy Muszlimok (Allah akaratába behódolók) legyenek[1].*

ذَرْهُمْ يَأْكُلُواْ وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلْهِهِمُ الأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

3. Leave them alone, to enjoy (the good things of this life) and to please themselves: let (false) hope amuse them: soon will knowledge (undeceive them)[2].

---

[1] The time must inevitably come when those who allow themselves to be deceived by falsehood or deliberately break Allah's Law will find themselves in a terrible plight. They will then wish, ardently and again and again, that they had sought Allah's Will and walked in the light of Truth. That time may be early or late,-in this life, or at death, or at the Day of Judgment, but it must come. Man's own highest interest requires that he should awake to the Reality before it is too late for repentance.

Eljön az idő, mikor a tévúton haladók egyszer csak felfedezik megtévesztettségüket és rájönnek, hogy Allah Törvényeinek megszegésével saját csapdájukba kerültek. Akkor majd Allah világosságára vágynak, hogy az Ő Igazságát követhessék. Ez az idő lehet, hogy még az Evilágon, vagy később a halál közeledtével, de az is lehet, hogy csak a Végítélet Napján jön el, Az ember elsőrendű érdeke, hogy ráébredjen a Valóságra, amíg nem késő megbánni tetteit.

[2] The foolish and the wicked set great store by the pleasures of this world. In their pride they think they have all knowledge. In the fullness of knowledge they will see how wrong they were. Meanwhile those who have received the Light should not for a single moment wonder at the apparent prosperity of the ungodly in this world. They should leave them alone, confident in the goodness and justice of Allah.

3. *Hagyd őket habzsolni, élvezkedni, hadd ámítsa őket a remény, majd megtudják[2]!*

وَمَا أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلاَّ وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤﴾

4. Never did We destroy a population that had not a term decreed and assigned beforehand[3].
4. *Nem pusztítottunk el úgy települést, hogy az ne lett volna megírva[3].*

مَّا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾

5. Neither can a people anticipate its term, nor delay it.
5. *Egy nép sem előzheti meg idejét, de nem is késleltetheti.*

وَقَالُواْ يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

6. They say: "O thou to whom the Message is being revealed! truly thou art mad (or possessed)[4]!
6. *Mondták: „Ó, kinek az Üzenet kinyilatkoztatott! Te bolond vagy[4]!”*

Akinek nem jött el a megvilágosodás, feltölti maga számára Evilág élvezeteinek tárházát. Ugyanakkor azt hiszi, hogy neki jött el a tudás, hiszen ő jól él és csak az élvezet fokmérője életének. Amikor felismeri a tudás valós lényegét, akkor rádöbben, milyen kicsi is ő. Akinek viszont eljön a Világosság, egy pillanatig sem irigyli a gaztevők pillanatnyi prosperitását ezen a világon. Magukra hagyja őket, mert tudja, hogy Allah igazsága felülkerekedik.

[3] Kitabun ma'lum: literally, "a writing known". There are many shades of meaning implied, - For every people, as for every individual, there is a definite Term assigned: their faculty of choice gives them the opportunity of moulding their will according to Allah's Will, and thus identifying themselves with Allah's Universal Law. During that Term they will be given plenty of rope; after that Term is past, there will be no opportunity for repentance. - Neither the righteous nor the ungodly can hasten or delay the doom: Allah's Will must prevail, and He is All-Wise. - The destruction of a people is not an arbitrary punishment from Allah: the people bring it on themselves by their own choice; for the fixed Law or Decree of Allah is always made known to them beforehand, and in many ways.

Kitabun ma’alum: tudott írás. Azaz ne lett volna megírva és ne tudna róla annak írója, ill. címzettje. Rengeteg árnyalata van. 1. Minden embernek egy adott idő áll rendelkezésére. Képességeik, intelligenciájuk szerint illeszthetik be saját elképzeléseiket Allah akaratába, Tervébe. Ha ezt felismerik, akkor Allah Univerzális Törvényét követik. Nekik Allah rengeteg kötelet dob, azaz sok lehetőséget kínál a boldogulásra. Ha lejár idejük és nem ismerték fel, hogy mit kellett volna tenniük, nem lesz lehetőségük a megbánásra. 2. Se a helyes úton járó ember, se a gaztevő nincs abban a helyzetben, hogy siettesse, vagy késleltesse a végzetet. Allah akarata a végén győz minden esetben. 3. Az emberek pusztulását nem egy Allah által vezetett bíróság, hanem saját tetteik hozzák rájuk, melyeket szabad akaratukból követtek el. Allah minden esetben jó előre az emberek tudomására hozza Jelekkel, Prófétákkal, stb. a büntetés eljövetelét.

[4] Al-Mustafa was accused by the ungodly of being mad or possessed, because he spoke of higher things than they knew, and acted from motives purer and nobler than they could understand.

A hitetlenek Mohammedet bolondnak tartották, mivel egy magasabb rendű dolgot hirdetett, amit nem értettek. Beszédeit nem tudták saját felfogásukba illeszteni, így a legegyszerűbb módon reagáltak: félkegyelműnek gúnyolták.

لَّوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلائِكَةِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

7. "Why bringest thou not angels to us if it be that thou hast the Truth[5]?"

7. „Miért nem hozol el nekünk Angyalokat, ha igazat szólsz[5]?"

مَا نُنَزِّلُ الْمَلائِكَةَ إِلاَّ بِالحَقِّ وَمَا كَانُواْ إِذًا مُّنظَرِينَ ﴿٨﴾

8. We send not the angels down except for just cause: if they came (to the ungodly), behold! no respite would they have[6]!

8. Nem küldjük le az Angyalokat, csak Valós (okkal), de akkor nem kapnának haladékot (a hitetlenek)[6]!"

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

9. We have, without doubt, sent down the Message; and We will assuredly guard it (from corruption)[7].

9. Mi voltunk, Kik lebocsátottuk az Üzenetet és Mi annak Őrizői vagyunk[7].

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

10. We did send apostles before thee amongst the religious sects of old[8]:

---

[5] 6:8-9. On the part of the unbelievers, this is a mere taunt. They neither believe in Allah nor in angels nor in revelation nor in any but material things.

6:8-9. A hitetlenek szokásos gúnya, élcelődése. Ők nem hittek se Allahban, sem az Angyalokban, sem a kinyilatkoztatásokban, csak az anyagi világban.

[6] Angels are not sent down to satisfy the whim or curiosity of the unbelievers. They are sent to bring inspiration to Allah's messengers and to execute Allah's decrees.

Az Angyalok nem az emberek vágyainak kielégítésére hivatottak. Allah Prófétáinak közvetítik a sugallást, revelációt, vagy Allah parancsolásait hajtják végre.

[7] The purity of the text of the Quran through fourteen centuries is a foretaste of the eternal care with which Allah's Truth is guarded through all ages. All corruptions, inventions, and accretions pass away, but Allah's pure and holy Truth will never suffer eclipse even though the whole world mocked at it and were bent on destroying it.

A Korán szövegének állandósága, tisztaságának fennmaradása, Allah folyamatos és minden időkben megnyilvánuló gondoskodásának, megőrzésének fényes bizonyítéka. Minden próbálkozás, ami a szöveg meghamisítására, módosítására irányult, elbukott. Allah tiszta és szent igazsága akkor is ebben a formában maradna, ha a világ összes gaztevője egybekelne megrontására.

[8] Shiya'un, plural of Shi'atun:: a sect, a religious division. Mankind sees fragments of Truth at a time, and is apt to fall into fragments and divisions. All true messengers of Allah come to reconcile these fragments or divisions, for they preach the true Gospel of Unity. So came Al-Mustafa to bring back to Unity the many jarring sects among the Jews, Christians, and Pagans. His mission was held up to ridicule, but so was the mission of his predecessors. Mockery itself should not discourage the preachers of Truth.

Shiya'un, egyes száma Shi'atun. Szekta, elkülönült vallási csoport. Az emberek a történelem egy adott idejében csupán az igazság egy darabját ismerték meg, melyek egy-egy szektához jutottak el. Allah minden igaz Prófétája össze akarta illeszteni ezeket a darabokat, mert az Igazság Egységét akarták megvalósítani. Ez volt a lényege Mohammed küldetésének is, aki a különböző Zsidó, Keresztény és pogány Arab eszmék, hiedelmek között

10. *Elküldtünk előtted apostolokat a korábbi szektákhoz[8].*

وَمَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلاَّ كَانُواْ بِهِ يَسْتَهْزِؤُونَ ﴿١١﴾

11. But never came an apostle to them but they mocked him.
11. *Nem jött el hozzájuk úgy Próféta, hogy meg ne csúfolták volna.*

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾

12. Even so do we let it creep into the hearts of the sinners[9] –
12. *Ekképpen lopódzunk be a bűnösök szíveibe[9],-*

لاَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

13. That they should not believe in the (Message); but the ways of the ancients have passed away[10].
13. *Hogy ne higgyenek benne, de az ősök útja már tovatűnt[10].*

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاء فَظَلُّواْ فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

14. Even if We opened out to them a gate from heaven, and they were to continue (all day) ascending therein[11],
14. *Ha megnyitnánk az Ég egy kapuját, azon át folyton csak (Égbe) emelkednének[11].*

لَقَالُواْ إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

Egységet akart kovácsolni. Küldetését éppúgy kigúnyolták, kinevették, mint elődeit. A gúny, szarkazmus, csúfolódás nem térítheti le útjáról azt, aki az igazságot hirdeti.

[9] If evil and disbelief exist in the world, we must not be impatient or lose our faith. We must recognise that if such things are permitted, they are part of the Universal Plan and purpose of Allah,

Tudnunk kell, hogy minden Allah célját valósítja meg, a gonosz és hitetlen léte is. Fel kell ismernünk, hogy ezek is az Univerzális terv részei.

[10] Sects, divisions, and systems invented by men tend to pass away, but Allah's pure Truth of Unity endures for ever. This we see in history when we study it on a large scale. See the parable in 14:24-26.

Szekták, vallási fragmentumok, emberek által kitalált hitvilágok letűnnek, de Allah Örök Igazsága fennmarad. Ezt a történelem is igazolja. Lásd a példabeszédet 14:24-26.

[11] The spiritual kingdom is open to all to enter. But the entrance is not a mere matter of physical movement. It is a question of a total change of heart. Evil must cease to be evil, before it can see or enjoy Good. If we could suppose Evil, like Bottom the weaver, to be "translated" or in some way carried up to heaven, it would only think that the Truth was an illusion, and the reality was mere witchery. The taint is in its very nature, which must first be purified and rendered fit for the reception of light, truth, and bliss.

A spirituális királyság kapuja mindenki előtt nyitva áll. De az oda való betérés, nem csupán egy egyszerű fizikai mozdulat, hanem a szív teljes átalakulásának függvénye. A gonosz fel kell, hogy hagyjon a gonoszsággal, mielőtt a jót élvezni kívánja. Ha azt gondoljuk, hogy a gonoszt fizikailag be lehet juttatni a Mennyországba, akkor az Igazság illúzióvá válna és a valóság pedig szemfényvesztés lenne. A szennyeződések ott vannak az emberi természetben, amit előbb el kell távolítani ahhoz, hogy az igazságot, világosságot és áldást be tudjuk fogadni.

15. They would only say: "Our eyes have been intoxicated: Nay, we have been bewitched by sorcery."
15. *Bizony, mondanák: „Látásunk megrészegült, mi több! Elkápráztattak minket!”*

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاء بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ﴿١٦﴾

16. It is We Who have set out the zodiacal signs in the heavens, and made them fair-seeming to (all) beholders[12];
16. *Megtettünk az Égen a csillagképeket és feldíszítettük azokat, az azt vizsgálódóknak[12].*

وَحَفِظْنَاهَا مِن كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾

17. And (moreover) We have guarded them from every evil spirit accursed:
17. *Megőriztük azt minden megátalkodott Sátántól,-*

إِلاَّ مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾

18. But any that gains a hearing by stealth, is pursued by a flaming fire, bright (to see).
18. *Ami ha titkon hallgatózik, izzó lángok üldözik.*

وَالأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾

19. And the earth We have spread out (like a carpet); set thereon mountains firm and immovable; and produced therein all kinds of things in due balance[13].

---

[12] In the countless millions of stars in the universe which we see, the first step in our astronomical knowledge is to find marvelous order, beauty, and harmony, on a scale of grandeur which we appreciate more and more as our knowledge increases. The first broad belt that we distinguish is the Zodiac, which marks the sun's path through the heavens year after year and the limit of the wanderings of the moon and the planets. We make twelve divisions of it and call them Signs of the Zodiac. Each marks the solar path through the heavens as we see it, month after month. We can thus mark off the seasons in our solar year, and express in definite laws the most important facts in meteorology, agriculture, seasonal winds, and tides. Then there are the mansions of the moon, the mapping out of the Constellations, and the other marvelous facts of the heavens, some of which affect our physical life on this earth. But the highest lessons we can draw from them are spiritual. The author of this wonderful Order and Beauty is One, and He alone is entitled to our worship.

A milliónyi tündöklő csillag közt az első, amit felfedezünk, az a lenyűgöző rendszer, melyben az Égen összeállnak. Ahogy tudásunk nő, úgy csodálatunk is egyre fokozottabb, hiszen egyre több összefüggést mutatnak, ami egy Égi harmóniában láttatja az Örök rendet, s ebben nekünk is meg kell találnunk helyünket. Az első nagy öv a Zodiákus, ami a Nap égi pályáját írja le a csillagok között évről évre. Ezt tizenkét részre osztjuk, melyeket állatövi jegyeknek nevezzük. Mind a Nap pályájával függenek össze, hónapról hónapra. Ez alapján különítjük el a hónapokat, fedezhetjük fel a mindre jellemző tulajdonságokat, tanulmányozhatjuk azok meteorológiai, mezőgazdasági, stb. vonatkozásait. A Hold is szakaszokat mutat, ami a csillagokkal együtt csillagképeket rajzol ki az Égen. Van, ami ezek között fizikai életünkre van hatással a földön. Ezek spirituális jelentése az, amiből magasabb szintű tanulság vonható le Arról, Aki mindezt megteremtette.

[13] Majesty, order, beauty and harmony are shown in all Allah's Creation, but especially in the heavens. Coming nearer to man, Allah's care for man and His goodness are shown (besides His other qualities) in His creation of the earth. In highly poetical language, the earth is described as spread out like a carpet, on which the hills act as weights to keep it steady. And every kind of thing is produced on the earth in due balance and measure. The mineral kingdom supports the vegetable and they in their turn support the animal, and there is a link of mutual dependence between them. Excess is eliminated. The waste of one is made the food of another, and vice versa. And this is a chain of gradation and inter-dependence.

19. A Földet kiterjesztettük és Hegyvonulatokat vetettünk rá. Kikelesztettünk ott mindenfélét összhangban[13].

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَن لَّسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ ﴿٢٠﴾

20. And We have provided therein means of subsistence,- for you and for those for whose sustenance ye are not responsible[14].

20. Megtettük ott nektek megélhetéseteket és azoknak, kikről nem ti gondoskodtok[14].

وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلاَّ عِندَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلاَّ بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾

21. And there is not a thing but its (sources and) treasures (inexhaustible) are with Us; but We only send down thereof in due and ascertainable measures.

21. Nincs semmi, mi ne a Mi tárházunkba tartozna és abból csak tudott mértékkel bocsátunk le.

وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاء مَاء فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ ﴿٢٢﴾

22. And We send the fecundating winds, then cause the rain to descend from the sky, therewith providing you with water (in abundance), though ye are not the guardians of its stores[15].

Fenség, rend, szépség és harmónia fedezhető fel Allah teremtésében. Az emberről szólva, Allah szerető gondoskodása abban is megmutatkozik, hogy ebben a csodálatos összhangban Allah őt is elhelyezi a Földön. Minden képességgel ellátja, hogy helyét ebben a rendszerben megtalálja. Költői nyelven, a Föld, akár egy szőnyeg, ki van terítve, amelyre hegyvonulatokat vetett a Teremtő, hogy annak terhével biztosítsa annak szilárdságát. A Földön minden összhangban, egyensúlyban van. Az ásványok, biztosítják a növények létét, azok pedig az állatokét. Egyiknek szüksége van a másikra, mindegyik résztvevő között van kapcsolat. Nincs semmiből többlet, mértéktelenség. Az egyik hulladéka, vagy maradéka táplálékul szolgál a másiknak, oda-vissza. Ez a táplálkozási lánc, ami egyben egymásrautaltság lánca is.

[14] 'We provide sustenance of every kind, physical, mental, spiritual, etc., for you (i.e. for mankind). But We do more. We provide for everyone of Our creatures. And there are those of which mankind is not even cognizant. We provide for them also. There are those who may at first sight appear hostile to man, or whom man may consider hostile, such as wild and noxious animals. They are Our creatures, and We provide for them also, as they are Our creatures. But there is due order and balance in the economy of Our universal Plan.

A Teremtő ellátja az embert fizikai, mentális, spirituális, stb. gondviseléssel. Az Ő gondviseléséből nem csak az embernek, hanem minden egyes teremtményének jut. Olyanoknak is, melyekről az ember nem tud. Élvezi gondviselését az is, ami első látásra ellenséges, vagy káros az embernek, de csak azért, mert az ember nem ismeri fel ezek szerepét, vagy saját helyét velük kapcsolatban. Minden összhangban, egyensúlyban van.

[15] Lawaqih, plural of laqih, from laqaha, to impregnate or fecundate the female date-palm by putting the pollen of the male tree on to the ovaries of the female tree. The date palm is uni-sexual. The wind performs this office for many flowers. Here, by a bold metaphor, its fecundating quality is transferred to the clouds, which by means of rain produce all kinds of fruit, grain, and vegetation. The clouds as vapour are manipulated by the winds, which set up atmospheric currents resulting in condensation and the descent of rain.
Man may store water in cisterns, tanks, lakes, and headwaters of canals. But he has no control over its original sources, which are the clouds, which by the help of the winds, act as the grand distributors of water over wide spaces of the world's surface.

22. *Elküldtük a termékenyítő szeleket, lebocsátottunk vizet az Égből, azzal itattunk titeket, de ti azt nem tároljátok el[15].*

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾

23. And verily, it is We Who give life, and Who give death: it is We Who remain inheritors (after all else passes away)[16].
23. *Mi vagyunk, Kik életre keltenek, elmulasztanak és Mi vagyunk az Örökösök[16].*

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾

24. To Us are known those of you who hasten forward, and those who lag behind.
24. *Mi tudjuk, kik sietnek közületek és kik késlekednek.*

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

25. Assuredly it is thy Lord Who will gather them together: for He is perfect in Wisdom and Knowledge.
25. *Mert bizony, Urad az, Ki összetereli őket. Ő a Bölcs, a Mindentudó!*

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الإِنسَانَ مِن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

26. We created man from sounding clay, from mud moulded into shape[17];
26. *Az embert agyagból, a megformázott sárból teremtettük meg[17].*

Lawaqih, egyes száma laqih, termékenyít, például virágporral megporoz. A szél szállítja a virágport, alapvető szerepet tölt be a megtermékenyítésben. A metafora nem csak ezt öleli át, hanem a felhőket is, mik gyakorlatilag vízpárák. Ezeket szállítja a szél, melyekből termékenyítő eső hull, abból pedig kikelnek a föld növényei.
Az ember ciszternákban, tartályokban, tározókban, csatornákban felfoghatja a vizeket, azonban ezek forrásaira, esőre, szelekre nincs hatással.

[16] Note how the argument has mounted up from 15:16 onwards to 15:23 -from things most remote from man to things touching his inmost being, and each of them in its own way is a wonderful instance of Allah's glory and goodness, and the beauty, order and harmony of His creation. - First, the heavens, the zodiacal Signs, the stars, and the mysterious phenomena that we see above us; - then the earth, and the perfect balance of life and forces therein, with man as an important factor, but not the only factor; - then, the inexhaustible sources of energy, of which Allah alone is the Provider, but which come to us in measured proportions, as needed; and lastly, Life and Death itself, which will pass away but Allah will remain.

A 15:16-tól kezdve a 15:23-ig egy fokozatos építkezés tanúi lehetünk. Allah dicső mindenhatóságát láthatjuk a Világmindenség rendszerének létrehozásától kezdve a földi létig, ahol minden az embert szolgálhatná. 1. Először a Zodiákus Jegyeivel szembesültünk, a csillagképekkel, a misztikummal, ami az Égen körbevesz minket. 2. Majd a Földre érkeztünk, ahol megismerkedtünk a teremtés arányaival, harmóniájával, egyensúlyával. Ebben az embernek is helye van. 3. Bepillantást nyertünk Allah kiapadhatatlan energiaforrásaiba, melyekből csak éppen megfelelő, arányos adagok jutnak el az emberhez. 4. Majd látjuk a Halált és az Életet, aminek minden alárendelt, csak Allah nem, Ő örök, Ő Marad.

[17] Salsal.- dry clay which produces a sound, like pottery. 55:14. The chemical composition of the human body doesn't differ of the surrounding soil or clay. After death the elements of our body return back to the same stage as they were before He formed us on human shape.

Salsal: száraz agyag, amiből a cserépedények készülnek. 55:14. Az emberi szervezet kémiai összetétele nem különbözik a környezet talajától, agyagától. Halál után testünk elemei ugyanabba az állapotba alakulnak vissza, amiből Ő alakra formált minket azelőtt.

وَالْجَآنَّ خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ مِن نَّارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾

27. And the Jinn race, We had created before, from the fire of a scorching wind.

27. A Dzsinneket még azelőtt teremtettük meg a tűz velejéből.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلاَئِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٢٨﴾

28. Behold! thy Lord said to the angels: "I am about to create man, from sounding clay from mud moulded into shape;

28. Mikor mondta Urad az Angyaloknak: „Én megteremtem az embert agyagból, a megformázott sárból.”

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُواْ لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

29. "When I have fashioned him (in due proportion) and breathed into him of My spirit, fall ye down in obeisance unto him[18]."

29. „Mikor megalkottam, leheltem bele lelkemből, hát ereszkedjetek le, leborulva előtte[18].”

فَسَجَدَ الْمَلآئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾

30. So the angels prostrated themselves, all of them together:

30. Az Angyalok leborultak együtt, mind,

إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

31. Not so Iblis: he refused to be among those who prostrated themselves[19].

31. Csak Iblisz nem. Dacolt azzal, hogy a leborulók közt legyen[19].

---

[18] Among other passages where the creation of Adam is referred to the following; 2:30-39; 7:11-25. Note that here the emphasis is on three points: 1. the breathing from Allah's spirit into man i.e., the faculty of God-like knowledge and will, which, if rightly used, would give man superiority over other creatures: 2. the origin of evil in arrogance and jealousy on the part of Satan, who saw only the lower side of man (his clay) and failed to see the higher side, the faculty brought in from the spirit of Allah; 3. that this evil only touches those who yield to it, and has no power over Allah's sincere servants, purified by His grace (15:40, 42). Adam is not here mentioned by name, but only Man, whose symbol is Adam.

Ádám teremtéséről a 2:30-39-ben és a 7:11-25-ben olvashattunk. Itt a következő gondolatokat emeli ki: 1. Allah lelket lehel az emberbe, tehát korlátozottan istenszerű képességekkel ruházza fel, amit ha helyesen használ, a többi teremtmény felett felsőrendűséget biztosít számára. 2. A gonosz, a Sátán műve, aki az emberből csupán annak teremtésekor használt alantas anyagot, az agyagot veszi észre, az emberi egzisztencia magasabb fokáról, amit Allah az emberbe ültetett, nem vesz tudomást. 3. A gonosz csak azokat érinti meg, akik hajlanak rá. A gonosznak nincs hatalma azokon, akik Allah őszinte követői. (15:40,42). Ádámot ez a vers nem említi név szerint, csak úgy, mint Ember.

[19] Apparently Iblis's arrogance had two grounds: - that man was made of clay while he was made of fire; - that he did not wish to do what others did. Both grounds were false; - because man had the spirit of Allah breathed into him; - because contempt of the angels who obeyed Allah's words showed not Iblis's superiority but his inferiority. The word "bashar" for man (verse 33) suggests a gross physical body.

Iblisz szembeszegülésének két oka volt: 1. Az ember agyagból van, míg ő tűzből. 2. Nem akarta azt tenni, amit mások. Mindkét ok hamis: 1. Emberbe Allah a saját lelkéből lehelt. 2. Az Allahnak engedelmeskedő Angyalok viselkedése nem Iblisz felsőrendűségét, hanem alávalóságát mutatja. A „bashar”, ember szó, ami a 33. versben megjelenik, nagy fizikai testet is kifejez.

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلاَّ تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾

32. ((Allah)) said: "O Iblis! what is your reason for not being among those who prostrated themselves?"

32. *Allah így szólt: „Ó Iblisz! Mi lelt, hogy nem borulsz le e többiekkel?”*

قَالَ لَمْ أَكُن لِّأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٣٣﴾

33. (Iblis) said: "I am not one to prostrate myself to man, whom Thou didst create from sounding clay, from mud moulded into shape."

33. *Mondta (Iblisz): „Nem borulhatok le egy halandó előtt, kit Te agyagból teremtettél és sárból formáztál meg!”*

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾

34. ((Allah)) said: "Then get thee out from here; for thou art rejected, accursed.

34. *Mondta (Allah): „Távozz innen, mert bizony, te kivetett vagy!”*

وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

35. "And the curse shall be on thee till the day of Judgment[20]."

35. *„Átok rád a Végítélet Napjáig[20].”*

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

36. (Iblis) said: "O my Lord! give me then respite till the Day the (dead) are raised[21]."

36. *Mondta (Iblisz): „Uram! Adj nekem haladékot feltámadásuk Napjáig[21]!”*

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾

37. ((Allah)) said: "Respite is granted thee

37. *Mondta (Allah): „A haladékot kapottak közt vagy,-”*

---

[20] After the Day of Judgment the whole constitution of the universe will be different. There will be a new world altogether, on a wholly different plane. (21:104).

A Végítélet Napja után a világmindenség teljesen más lesz. Új világ kezdődik egy teljesen más síkon. 21:104.

[21] What was this respite? The curse on Iblis remained, i.e. he was deprived of Allah's grace and became in the spiritual world what an outlaw is in a political kingdom. An earthly kingdom may not be able to catch and destroy an outlaw. But Allah is Omnipotent, and such power as Iblis may have can only come through the respite granted by Allah. The respite then is what is expressed in 15:39 below. In Allah's grant of limited free-will to man is implied the faculty of choosing between good and evil, and the faculty is exercised through the temptations and allurements put forward by Satan, "the open enemy" of man. This is for the period of man's probation on this earth. Even so, no temptations have power over the sincere worshippers of Allah, who are purified by His grace.

Miről szól a haladék? Iblisz elátkozott lett. Allah kegyéből kiesett és a spirituális világ számára törvényen kívülivé, száműzötté vált. Egy földi hatalom könnyen hatástalaníthatja a törvényen kívül helyezett személyeket. Börtönbe küldheti, kizárja őket a társadalom életéből. Allah Mindenható és Iblisz csak a haladék kapásával juthat enyhülő ítélethez. A haladékot a 15:39 ismerteti. Allah szabad akaratot adott az embereknek, választhatnak jó és rossz között. Az ő intelligenciájukra, felfogott érdekeikre van bízva, hogy engednek-e a kísértéseknek, felülnek-e Iblisz mesterkedéseinek, vagy Allah tisztaszívű követői és nem térnek le az Ő útjáról.

إِلَى يَومِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

38. "Till the Day of the Time appointed."

38. „A Napig, melynek ideje tudott."

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغْوَيْتَنِي لأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الأَرْضِ وَلأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

39. (Iblis) said: "O my Lord! because Thou hast put me in the wrong, I will make (wrong) fair-seeming to them on the earth, and I will put them all in the wrong[22],-

39. Mondta (Iblisz): „Uram! Mivel rászedtél engem, széppé teszem számukra (vágyaikat) a Földön és rászedem őket mind[22]."

إِلاَّ عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾

40. "Except Thy servants among them, sincere and purified (by Thy Grace)."

40. „Kivéve odaadó szolgálóidat."

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

41. ((Allah)) said: "This (way of My sincere servants) is indeed a way that leads straight to Me[23].

41. Mondta (Allah): „Ez hát az Ösvény, mi egyenesen Hozzám visz[23]!"

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلاَّ مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

42. "For over My servants no authority shalt thou have, except such as put themselves in the wrong and follow thee."

42. „Mert bizony, szolgálóim fölött nincs hatalmad, csak azon, ki téged követ a megátalkodottak közül."

---

[22] Agwaitani: 'thrown me out of the way, put me in the wrong as in 7:16. Satan cannot be straight or truthful even before Allah. By his own arrogance and rebellion he fell; he attributes this to Allah. Between Allah's righteous judgment and Satan's snares and temptations there cannot be the remotest comparison. Yet he presumes to put them on an equal footing. He is taking advantage of the respite. Iblis (the Satan) is powerless against Allah. He turns therefore against man and becomes Satan (the Enemy).

Agwaitani: szó szerint: kitaszítottál engem. Jelentése itt inkább: rászedtél engem, ahogy a 7:16-ban. A Sátán nem fogalmaz Allah előtt egyenesen. Szembeszállásának vagyunk tanúi, magát isteni hatalomnak képzeli, aki Allahhal alku pozícióban van. Nem hasonlíthatjuk össze, azonban Allah igazságos ítéletét, kegyes bánásmódját, a Sátán tárházában levő kísértéssel és becsapással. Mégis ő ezt a kettőt egy szintre helyezi. Iblisz, a Sátán erőtlen Allahhal szemben, ezért a nála is erőtlenebb ember ellen fordul, aki előtt isteni hatalmat mutat.

[23] To be sincere in the worship of Allah is to obtain purification from all stain of evil and exemption from all influence of evil. It changes the whole nature of man. After that, evil cannot touch him. Evil will acknowledge him to be beyond its power and will not even tempt him. Apart from such purified souls, everyone who worships Allah invites Allah's grace to protect him. But if he puts himself in the way of wrong and deliberately chooses evil, he must take the consequences. The blame is not even on Satan, the power of evil, it is on the sinner himself, who puts himself into his power; 14:22: 15:42.

Az ima Allahhoz megtisztít a gonosz szennyétől és kivon a Sátán hatása alól. Az ima rendszeres gyakorlása megváltoztatja az ember természetét, személyiségét. Gonosz nem árthat neki, erején, hatalmán kívül esik, meg se próbálja kísérteni. Saját lelkünk megedzése mellet, az ima Allahot is védelmünkre szólítja. Ha viszont valaki nem ezt teszi és a Sátán útjába veti magát, annak vállalnia kell a következményeket. Ekkor a Sátánt nem érheti vád. Kizárólag az ember, maga az, ki felelős tetteiért. 14:22, 15:42.

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾

43. And verily, Hell is the promised abode for them all!

43. Pokol az, mi mindnek beígért!

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾

44. To it are seven gates: for each of those gates is a (special) class (of sinners) assigned.

44. Oda hét kapu vezet, és minden kapunak van ráosztott szerepe.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

45. The righteous (will be) amid gardens and fountains (of clear-flowing water).

45. Az őrizkedők a Kertekben és patakok közt (lesznek).

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ﴿٤٦﴾

46. (Their greeting will be): "Enter ye here in peace and security."

46. „Térjetek be békében és biztonságban.”

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾

47. And We shall remove from their hearts any lurking sense of injury: (they will be) brothers (joyfully) facing each other on thrones (of dignity)[24].

47. Levesszük róluk a keblükben megbúvó bántalmat. Testvérek lesznek ők az egymással szembeni ágyakon[24].

لاَ يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾

48. There no sense of fatigue shall touch them, nor shall they (ever) be asked to leave.

48. Nem érinti ott őket gyötrelem, s nem űzik onnan ki őket.

نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾

49. Tell My servants that I am indeed the Oft-forgiving, Most Merciful;

49. Vidd hírét szolgálóimnak, hogy Én vagyok a Megbocsájtó, a Kegyelmes!

وَ أَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الأَلِيمَ ﴿٥٠﴾

50. And that My Penalty will be indeed the most grievous Penalty.

50. Büntetésem, bizony fájdalmas büntetés.

---

[24] 7:43. The hearts and minds will be so purified that all past rancour, jealousy, or sense of injury will be obliterated. The true Brotherhood will be realized there, when each will have his own dignity, there will be no question of invidious comparisons; each will face the others with joy and confidence. There will be no sense of toil or fatigue, and the joy will last forever.

7:43. Az értelem és érzék megtisztítása után a múltban érzett féltékenység, vagy harag megszűnik. Igaz kapcsolatok, barátságok születnek, mindenki büszkén felvállalhatja kilétét, az egyének közti versengés, összehasonlítás értelmét veszti. Aki odakerül, az örökös lét hatalmában nem érez fáradalmat, álmot, csupán gyönyört és Allah közelségét.

وَنَبِّئْهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ﴿٥١﴾

51. Tell them about the guests of Abraham[25].

51. Vidd hírét nekik Ábrahám vendégeiről[25].

إِذْ دَخَلُواْ عَلَيْهِ فَقَالُواْ سَلاَمًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾

52. When they entered his presence and said, "Peace!" He said, "We feel afraid of you[26]!"

52. Mikor betértek hozzá, mondták: „Békesség!" Mondta: „Félünk tőletek[26]!"

قَالُواْ لاَ تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلاَمٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

53. They said: "Fear not! We give thee glad tidings of a son endowed with wisdom[27]."

53. Mondták: „Ne félj! Mi egy nagy tudású gyermek hírét hozzuk neked[27]."

قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَن مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾

54. He said: "Do ye give me glad tidings that old age has seized me? Of what, then, is your good news?"

54. Mondta: „Örömhírt hoztok nekem úgy, hogy erőt vett rajtam a vénség? Mi az, mi titeket e hír közlésére indít?"

قَالُواْ بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلاَ تَكُن مِّنَ الْقَانِطِينَ ﴿٥٥﴾

---

[25] In illustration of the contrasts between Good and Evil, and the consequences that flow from them, we have now a reference to four incidents from the past, viz. 1. an incident from the story of Abraham; 2. from that of Lot, nephew of Abraham, and the end of the Cities of the Plain, which he was sent to warn; 3. the People of the Wood; and 4. the People of the Rocky Tract (Hijr), after whom this Sura is called. As usual, the recital of Allah's abounding grace comes first

A Múltból itt négy példa áll a Jó és Rossz kontrasztjának érzékeltetésére: 1. Ábrahám esete. 2. Lót, Ábrahám unokaöccse és története Szodoma és Gomora lakóival. 3. Az erdő népe. 4. A sziklás vidék lakói, akikről ez a Szúra kapta a nevét. Ahogy máskor is, most is Allah dicsőítése áll az első helyen.

[26] For a full understanding of this reference to the angels who were Abraham's guests and came to announce the birth of a son to him in his old age, read 11:69-73. The appearance of two strangers of uncommon appearance, who refused to partake of the host's sumptuous hospitality, made Abraham at first suspicious and afraid.

A történet teljes megértése érdekében, hogy kik voltak Ábrahám vendégei, akik öregkora ellenére megjövendölték fia születését, tanácsoljuk a 11:69-73-hoz írt lábjegyzetek elolvasását. A két idegen megjelenése és Ábrahám vendéglátásának elutasítása eleinte gyanút és félelmet ébresztett a házigazdában.

[27] The birth of a son in old age, to a sonless father was glad tidings to Abraham personally. The birth of a son endowed with wisdom promised something infinitely more. Considering that the angels were divine messengers, the wisdom referred to was divine wisdom, and the event became an event of prime importance in the world's religious history. For Abraham became, through his progeny, the root of the three great universal religions, diffused throughout the world.

Egy fiú születésének híre egy gyermektelen, vén apa számára, mint Ábrahám volt, örömteli esemény. Egy olyan fiú születésének híre, aki bölcsességgel lesz megáldva, még ennél is ígéretesebb. Tekintve, hogy az Angyalok isteni hírnökök voltak, az általuk jövendölt bölcsesség isteni eredetű, ami a világ vallásainak történelme szempontjából alapvető fontosságú. Ábrahám, utódain keresztül, a világ három világvallásának ősatyja.

55. They said: "We give thee glad tidings in truth: be not then in despair!"
55. *Mondták: „Valóságos örömhírt hoztunk neked, ne kétkedj!”*

قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلاَّ الضَّآلُّونَ ﴿٥٦﴾

56. He said: "And who despairs of the mercy of his Lord, but such as go astray?"
56. *Mondta: „Nem kétkedik Ura kegyelmében, csak az, ki tévelyedett.”*

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾

57. Abraham said: "What then is the business on which ye (have come), O ye messengers (of Allah)[28]?"
57. *Mondta (Ábrahám): „Mi hát küldetésetek, ó küldöttek[28]?”*

قَالُواْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾

58. They said: "We have been sent to a people (deep) in sin[29],
58. *Mondták: „Bűnös néphez küldtek minket[29].”*

إِلاَّ آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾

59. "Excepting the adherents of Lut: them we are certainly (charged) to save (from harm),- All –[30]
59. *„Kivéve Lót háza népét, őket mi mind megmentjük[30].”*

إِلاَّ امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٦٠﴾

60. "Except his wife, who, We have ascertained, will be among those who will lag behind."
60. *„Csak asszonyát nem, kit úgy becslünk, hogy a hátramaradottak közt lesz.”*

---

[28] When cordial understanding was established between Abraham and his guests and probably when the guests were about to depart, Abraham put a question to them: "What is the mission on which you are going?" It was further implied: "Is there anything I can do to help?" But no. The mission was one of Punishment for abominable sins. Note that the mention of Allah's Wrath is always linked with that of Allah's Mercy, and the Mercy comes first. The same angels that came to punish Sodom and Gomorrah were charged first to give the good news of Allah's Mercy to Abraham in the shape of a long line of Teachers of Righteousness.

Amikor Ábrahám és vendégei között megértés alakult ki és feltehetőleg már távozni készültek, Ábrahám megkérdezte: „Mi a küldetésetek? Tudok valamit segíteni?” A küldetésük a büntetés volt az undorító bűnökért. Megfigyelhető, hogy Allah haragja, mindig össze van kötve Allah kegyelmével és a kegyelem az első. Ugyanazok az Angyalok, akik Szodoma és Gomora elpusztítására érkeztek, először Ábrahámot értesítették az örvendetes hírről, hogy Allah kegyelméből a Jóravalóság Tanítóinak hosszú sora kerül ki utódai közül.

[29] The Cities of the Plain round the Dead Sea, which to this day is called the Bahr Lut. They were given to unspeakable abominations. Read in this connection 11:77-83

A Fennsík városai a Holt tenger partján, amit Lót tengerének is neveznek, Szodoma és Gomora voltak. Kimondhatatlan szenvedést osztott ki rájuk Allah. Lásd 11:77-83.

[30] Here, again, Allah's saving Grace is linked with His Wrath, and is mentioned first.

Itt is előbb Allah kegyelme szerepel először, majd csak ezt követi a büntetés.

فَلَمَّا جَاء آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾

61. At length when the messengers arrived among the adherents of Lut[31],

61. Mikor a küldöttek elérkeztek Lót házához[31],

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾

62. He said: "Ye appear to be uncommon folk."

62. Mondta: „Ti idegenek vagytok.”

قَالُواْ بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُواْ فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾

63. They said: "Yea, we have come to thee to accomplish that of which they doubt[32].

63. Mondták: „Mi több! Elhozzuk neked (annak beteljesedését), miben ingadoznak[32].”

وَأَتَيْنَاكَ بَالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٦٤﴾

64. "We have brought to thee that which is inevitably due, and assuredly we tell the truth.

64. „Elhozzuk neked azt, mi való, mert bizony, mi igazat mondunk.”

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلاَ يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَامْضُواْ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾

65. "Then travel by night with thy household, when a portion of the night (yet remains), and do thou bring up the rear: let no one amongst you look back, but pass on whither ye are ordered."

---

[31] “Al” means people who adhere to the ways and teaching of a great Teacher; e.g., Ali Muhammad: it does not necessarily mean race or descendants. Ahl (15:65 below) usually implies "household" but may be taken in an extended sense to include People generally, see 15:67. Qaum (15:62) may be any collection or aggregate of people. In 11:70 the hostile inhabitants of the Cities of the Plain are called the qaum-u-Lut (the People of Lut). Ashab (companions) refers to a Group rather than to a People-. 15:78.

„Al” jelent követőket, akik egy Nagy Tanítóhoz csatlakoznak, vagy valakinek a háza népe, akik nem feltétlenül vér szerinti rokonok. „Al Mohammad” pl. Mohammed követőit jelenti. „Ahl” (15:65 lejjebb) már vér szerinti háza népét jelöl, tehát család. De általánosságban embereket is jelenthet, lásd 15:67. „Qaum” egy adott nép, etnikum csoportja. A 11:70-ben Szodoma és Gomora lakóit Qaum –u-Lótnak nevezi (Lót Népe). „Aszhab” (társak) inkább csapatot, csoportot jelöl, mint népet.15:78.

[32] The unusual appearance of the angels struck Lut as it had struck Abraham. Knowing the abominable vices to which the Cities were addicted, he feared to entertain handsome young men. They at once disclosed their mission to him. In effect they said: "You, Lut, have been preaching in vain to these wicked Cities. When you warn them of their inevitable end: Destruction, they laugh and doubt. Now their doubt will be resolved. Their destruction will be accomplished before the morning."

Ahogy Ábrahámot, Lótot is első pillanatban meghökkentette az Angyalok kinézete. Ismerve a Városok lakói által elkövetett undorító bűnöket, féltette ezeket a jóképű, fiatalnak látszó teremtéseket. Ők azonban nem kerteltek, hanem rátértek küldetésük céljára: „Lót! Te eddig hiábavalóan figyelmeztetted ezeket a gaztevőket. Ha inted őket végzetes büntetésükre, kinevetnek és kétkednek. Nincs tovább kétkedés. Sorsuk még a reggel beállta előtt beteljesedik.”

65. „Az éj egy részén siess el innen családoddal, kövesd hátaikat és egyiketek se ne tekintsen hátra. Haladjatok, ahogy azt parancsolva van nektek.”

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلاء مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾

66. And We made known this decree to him, that the last remnants of those (sinners) should be cut off by the morning[33].

66. Elrendeltük neki ezt a parancsot, mert bizony, azoknak (a bűnösöket) írmagja is ki lesz irtva reggelre[33].

وَجَاء أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾

67. The inhabitants of the city came in (mad) joy (at news of the young men)[34].

67. Eljött a város népe, örvendve, hogy jó hírekre bukkannak (férfiakra)[34].

قَالَ إِنَّ هَؤُلاء ضَيْفِي فَلاَ تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾

68. Lut said: "These are my guests: disgrace me not:

68. Mondta (Lót): „Ezek a vendégeim, ne alázzatok meg!”

وَاتَّقُوا اللّهَ وَلاَ تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾

69. "But fear Allah, and shame me not."

69. „Őrizkedjetek Allahtól és ne hozzatok rám szégyent.”

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٧٠﴾

70. They said: "Did we not forbid thee (to speak) for all and sundry[35]?"

70. Mondták: „Nem tiltottuk-e meg neked, hogy (szólj) az emberekhez[35]?

قَالَ هَؤُلاء بَنَاتِي إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾

---

[33] As the last remnants of the wicked were to be cut off, and as the Mercy of Allah wished to save every true soul who might be with Lut, Allah's decree was made known to Lut, so that he might save his adherents.

A városban maradottakra végzetes csapás vár, de Allah kegyelme által minden jóravaló, aki Lótot követi, megmenekül.

[34] They were addicted to unnatural crime, and the news of the advent of handsome young men inflamed them. How true it is that at the very verge of destruction, men rush blindly to their fate, and cut off any last hope of repentance and mercy for themselves. 15:72 below.

A városlakókat undorító és természetellenes bűnök kerítették hatalmukba. A jóképű ifjak képében megjelenő vendégek Lót házánál lázba hozták őket. Mennyire igaz, ha az emberek a pusztulás határán állnak, vakon rohannak végzetükbe, minden reményt maguk mögött hagyva! 15:75 lejjebb.

[35] I understand the meaning to be that Lut, the only righteous man in the City, had frequently remonstrated with the inhabitants against their unnatural crimes, and they had forbidden him to speak to them again on behalf of any one, "as if" (they might tauntingly say) "he was the protector of all and sundry"

Lót volt az egyetlen igaz ember a városban, aki tiltakozott az embereket eltöltő természetellenes bűnök miatt. A városlakók megtiltották, hogy beszéljen, gúnyosan szóltak hozzá, kinevetve számukra üres szólamait.

71. He said: "There are my daughters (to marry), if ye must act (so)[36]."
71. Mondta: „Ezek itt a lányaim (házasságra), ha mégis azt tennétek[36].”

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾

72. Verily, by thy life (O Prophet), in their wild intoxication, they wander in distraction, to and fro.
72. Életedre mondom, bizony megvakította őket mámoruk.

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾

73. But the (mighty) Blast overtook them before morning[37],
73. Földindulás sújtott le rájuk, mire a Nap felkelt[37].

فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾

74. And We turned (the cities) upside down, and rained down on them brimstones hard as baked clay[38].
74. Tetejére állítottuk (a várost) és kénköves esőt zúdítottunk rájuk[38].

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾

75. Behold! in this are Signs for those who by tokens do understand.
75. Mert bizony, ezekben vannak a Jelek az (azokat) felismerőknek.

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾

76. And the (cities were) right on the high-road[39].

---

[36] Cf. 11:78. "My daughters" in the mouth of a venerable man may mean young girls of the City, which would be appropriate considering the large number of men who came to besiege Lot's house.

11:78. „Lányaim”, egy öregember szájából, inkább a város lányait jelentheti. Ez a megszólalás a helyzethez jobban illik, hiszen a házat a városlakó férfiak megostromolták és hozzájuk beszél Lót. Nem vér szerinti lányait, hanem a város lányait ajánlja. A várost sajátjának érzi, ezért a lányokról is személyesen szól.

[37] 11:67-94. Here it was the violent wind and noise accompanying the shower of brimstones, possibly with some volcanic action.

11:67-69. Erős hangzavar, szélvihar mellett kénköves eső zúdult a városra. Feltehetően vulkánkitörés.

[38] 11:82 and notes, in which the word Sijjil and its origin are explained.

A „Szidzsil”, kénköves eső leírása a 11:82-ben.

[39] The Cities of Sodom and Gomorrah were utterly destroyed, and even their precise position cannot be identified. But the brimstone plain of the tract still exists, right on the highway between Arabia and Syria. To the traveler in the neighbourhood of the Dead Sea the whole locality presents a scene of dismal desolation which truly suggests the awful punishment for unspeakable crimes.

Szodoma és Gomora iszonyú rombolás áldozata lett, még pontos helyüket sem lehet azonosítani. A kénköves vonulat a fennsíkon Arábia és Szíria között ma is felismerhető. Aki a Holt tenger környezetében arra jár, lehangoló táj fogadja, ami a kimondhatatlan bűnökre adott büntetésre emlékeztet.

76. *S azok (a városok) mindjárt az út mentén[39].*

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّلْمُؤمِنِينَ ﴿٧٧﴾

77. Behold! in this is a sign for those who believed.

77. *Ebben van bizonyossággal a Jel a hívőknek.*

وَإِن كَانَ أَصْحَابُ الأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ ﴿٧٨﴾

78. And the Companions of the Wood were also wrong-doers[40];

78. *Az Erdő lakói, bizony gaztevők voltak[40].*

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾

79. So We exacted retribution from them. They were both on an open highway, plain to see[41].

79. *Elégtételt vettünk tőlük. Mindketten a jól látható úton voltak[41].*

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾

80. The Companions of the Rocky Tract also rejected the apostles[42]:

80. *Meghazudtolták a sziklás vidék (Al-Hidzsr) lakói a Prófétákat[42].*

وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُواْ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾

81. We sent them Our Signs, but they persisted in turning away from them.

81. *Elküldtük nekik Áyáinkat, de ők elfordultak ezektől.*

---

[40] "Companions of the Wood": Ashab ul Aykah. Perhaps Aykah is after all a proper noun, the name of a town or tract. Who were the Companions of the Aykah? They are mentioned four times in the Quran, viz., here, and in 26:176-191; 38:13; and 50:14. The only passage in which any details are given is 26:176-191. There we are told that their Prophet was Shu'aib, and other details given correspond to those of the Madyan, to whom Shu'aib was sent as Prophet-, see 7:85-93. In my notes to that passage I have discussed the question of Shu'aib and the Madyan people. It is reasonable to suppose that the Companions of the Wood were either the same as the Madyan, or a Group among them or in their neighbourhood.

„Az Erdő lakói", „Aszhab ul Ayka". Egy város elnevezése. Kik lehettek a lakói? Négyszer említi őket a Korán. Ezen kívül a 26:176-191, 38:13 és az 50:14. Az egyetlen vers, ahol közelebbi leírás található róluk a 26:176-191. Ott elhangzik, hogy Prófétájuk, Shu'eyb volt, aki Median népéhez jött el. Lásd 7:85-93, ahol a Median lakóiról szóló lábjegyzet található. Feltételezhető, hogy az „erdő lakói" Medianhoz, vagy közvetlen szomszédságukba tartoztak.

[41] Both: i.e., The Cities of the Plain and the Companions of the Aykah.

Mindkettő: A Fennsík (Szodoma és Gomora), valamint Ayka lakói.

[42] "The Rocky Tract": is undoubtedly a geographical name. On the maps of Arabia will be found a tract called the Hijr, north of Madinah, Jabal Hijr is about 150 miles north of Madinah. The tract would fall on the highway to Syria. This was the country of the Thamud. For them and the country see 7:73.

„Sziklás vidék", vagy vonulat. Földrajzi név. Arábia térképén, Medinától északra kb. 230 km-re megtalálhatjuk Dzsabal al-Hidzsr, azaz Sziklás Hegy vidékét, ami egy vonulat Szíria irányában. Ez lehetett Thamud otthona, lásd 7:73.

وَكَانُواْ يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ﴿٨٢﴾

82. Out of the mountains did they hew (their) edifices, (feeling themselves) secure[43].

82. Biztonságos otthonokat vájtak a hegyekbe[43].

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾

83. But the (mighty) Blast seized them of a morning,[44]

83. De reggelre jajkiáltás lett úrrá rajtuk[44].

فَمَا أَغْنَى عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾

84. And of no avail to them was all that they did (with such art and care)!

84. Nem segített rajtuk az, mit elnyertek.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلاَّ بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾

85. We created not the heavens, the earth, and all between them, but for just ends. And the Hour is surely coming (when this will be manifest). So overlook (any human faults) with gracious forgiveness[45].

85. Nem másképp teremtettük az Egeket, a Földet és mi közöttük van, csak az Igazzal. Az Óra, bizony eljön, hát nézz el, nagylelkű elengedéssel[45].

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلاَّقُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾

86. For verily it is thy Lord who is the Master-Creator, knowing all things.

86. Mert bizony, Urad a Mindentudó Teremtő.

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾

---

[43] Remains of these rock edifices in the Hijr are still found, and the City of Petra is not more than 380 miles from Jabal Hijr. See 7:73. "Petra" in Greek means "Rock"

500 km-re, északra Hidzsr hegyétől van Petra városa, ahol megtalálhatóak a sziklákba vájt építmények. 7:73. Petra görögül szilát jelent

.

[44] See 7:78

Lásd 7:78.

[45] The Hour will not be long delayed when the true Design and Pattern of Life will be manifest. We must not be impatient, if there appear to be, to our limited vision, apparent injustices. We must bear and forbear, and as far as our own personal feelings are concerned, we must overlook other people's faults with "a gracious forgiveness".

Az Óra eljövetele nem várat magára, ha az a Terv szerint be kell, hogy következzen. Nem türelmetlenkedhetünk. El kell viselnünk a megpróbáltatásokat, nagylelkűen meg kell bocsájtanunk mindenkinek vélt és valós sérelmeinket.

87. And We have bestowed upon thee the Seven Oft-repeated (verses) and the Grand Qur'an[46].

87. Mi megadtuk neked a hét leggyakrabban idézett verset és a Nagy Koránt[46].

لاَ تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلاَ تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

88. Strain not thine eyes. (Wistfully) at what We have bestowed on certain classes of them, nor grieve over them: but lower thy wing (in gentleness) to the believers[47].

88. Ne mereszd szemedet arra, ami élvezetet hoztunk párnak közülük és ne bánkódj értük. Szegd meg szárnyad a hívők előtt[47].

وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

89. And say: "I am indeed he that warneth openly and without ambiguity,"-

89. Mondd: „Én egy valóságos figyelmeztetője vagyok."-

كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

---

[46] The Seven Oft-repeated Verses are usually understood to be the Opening Surah, the Fatihah. They sum up the whole teaching of the Quran. What can be a more precious gift to a Muslim than the glorious Quran or any Surah of it? Worldly wealth, honour, possessions, or anything else, sinks into insignificance in comparison with it.

A hét leggyakrabban idézett vers, a Fatiha, azaz Nyitás c. Szúra, ami összegzi a Korán mondanivalóját. Mi lehetne ennél és a Korán többi Szúrájánál nagyobb kincs egy Muszlim számára? Világi gazdagság, tulajdonok, vagy bármi más, eltörpül azok mellett, amit a Korán, Allah Szava nyújthat.

[47] It may be that other people have worldly goods which worldly men envy. Do they necessarily bring happiness? Even the temporary pleasure that they may give is not unmixed with spiritual poisons, and even so, will not last. The man of God looks with wistful eyes at other things,- the favour and countenance of Allah. The Prophet of Allah, in his human love and sympathy, may grieve over certain classes of people who are puffed up with false notions and callous to the Message of Allah. But he should not make himself unhappy. There is no flaw in Allah's Plan, and it must prevail. This was addressed in the first instance to Al-Mustafa, but in a minor degree, it applies to all righteous men.
The metaphor is from a bird who lowers her wing in tender solicitude for her little ones. 17:24, where it is applied to "lowering the wing" to aged parents.

Lehet, hogy másoknak olyan földi javaik vannak, melyeket földi szemmel irigyelni lehet. Boldogságot hoznak-e ezek a javak? Csak átmenetileg jelenthetnek örömöt, hosszútávon e javak a múlandóságba vesznek el, a hozzá kötődő örömökkel együtt. Allah követője más irányba veti tekintetét: Allah kiváltsága és kegyelme irányába. Allah Prófétáját elkeserítette az a közömbösség, ellenszenv, ami Mekkában körülvette, miközben látta a vagyonos pogány kereskedők pöffeszkedését, földi gazdagságukat élvezve. A hívők sokaságát is megosztotta a keserűség, kilátástalanság, amikor saját helyzetüket összehasonlították a gazdag Mekkai polgárok életével. Ezek a sorok nekik szólnak.
A leszegett madárszárny egy metafora, ami azt a képet festi le, amikor egy madár fiókáit védi szárnyaival. Leereszti szárnyait, védelmébe veszi azokat. Ugyanezt találjuk a 17:24-ben a szülőkkel kapcsolatban, akiket hasonló módon féltő gondoskodás illet.

90. (Of just such wrath) as We sent down on those who divided (Scripture into arbitrary parts)[48],-

90. (A büntetésnek), ahogy Mi lesújtunk azokra, kik felosztották (önkényesen az Írást)[48].-

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿٩١﴾

91. (So also on such) as have made Qur'an into shreds (as they please)[49].

91. (És azokra), kik A Koránt darabokra tagolták[49].

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾

92. Therefore, by the Lord, We will, of a surety, call them to account,

92. Uradra hát! Kérdőre vonjuk őket, bizony mind!

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

93. For all their deeds.

93. Mindenről, mit tettek.

فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾

94. Therefore expound openly what thou art commanded, and turn away from those who join false gods with Allah.

94. Közöld hát, mire kaptál parancsolást és fordulj el azoktól, kik bálványt imádnak.

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾

95. For sufficient are We unto thee against those who scoff[50],-

---

[48] The Commentators differ as to the precise significance of verses 90 and 91. Are the persons referred to in the two verses the same, or different? And who were they? I adopt the view, for which there is good authority, that the two classes of persons were different but similar. Verse 90, I think refers to the Jews and Christians, who took out of Scripture what suited them, and ignored or rejected the rest: 2:85. For verse 91 see next note.

A kommentátorok különböző véleményt fogalmaznak meg a 90. és 91. verssel kapcsolatban. Vajon az ezekben meghivatkozott emberek ugyanazok, vagy mások? Én azt a véleményt képviselem, melyet számos referencia megerősít, hogy a két csoport ugyanaz, de más is. A 90. vers azokra a Zsidókra és Keresztényekre utal, akik kivették azokat a részeket Írásaikból, melyek megfeleltek nekik, miközben nem vettek tudomás a többi részről 2:85. A 91. verssel kapcsolatban lásd a következő lábjegyzetet.

[49] The Makkan Pagans, in the early days of Islam, in order to dishonour and ridicule the Quran, divided what was so far revealed, into bits, and apportioned them to people coming on pilgrimage to Makkah by different routes, slandering and abusing the Prophet of Allah.

A Mekkai pogányok az Iszlám korai időszakában úgy becstelenítették meg és tették nevetségessé a Koránt, hogy az addig lebocsátott kinyilatkoztatásokat a Mekkába érkező zarándokoknak gúnyos megjegyzésekkel, ellenpropagandaként osztogatták, rágalmazva Allah Prófétáját.

[50] If the whole world is ranged against the Prophet of Allah, as was -at one time the case with the Prophet, and scoffs at all that is sacred, the sense of Allah's presence and protection outweighs all. And after all, the scoffers are creatures of a day. Soon will they find their level, and be undeceived as to all their falsehoods. But the Truth of Allah endures forever.

95. *Elegendőek vagyunk neked azokkal szemben, kik megcsúfolnak[50].-*

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللهِ إِلهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾

96. Those who adopt, with Allah, another god: but soon will they come to know.
96. *Kik egy másik istent is Allahhoz emelnek, hát majd megtudják!*

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾

97. We do indeed know how thy heart is distressed at what they say.
97. *Mi tudjuk, hogy szűkíti kebledet az, mit mondanak.*

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾

98. But celebrate the praises of thy Lord, and be of those who prostrate themselves in adoration.
98. *Zengd Urad Dicsőségét és légy a leborulók közt.*

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

99. And serve thy Lord until there come unto thee the Hour that is Certain[51].
99. *Szolgáld Urad, míg el nem jön az (Óra), mi Bizonyos[51].*

Ha az egész világ egyesült volna Allah Prófétája ellen, akkor se tudtak volna ellene mit tenni, hiszen ő Allah védelmében állt. Sokan gúnyolták, lejáratő kampányt folytattak ellene, de hosszú távon ezek a kísérletek elbuktak. Mindenki találkozik a Napon az Igazsággal. Akkor meglátjuk tetteinket, a gaztevők szándéka felszínre kerül, és Allah Igazsága győzedelmeskedik minden felett.

[51]Yaqin: Certainty; the Hour that is Certain; death.

Yaqin: Bizonyos. Az Óra, ami Bizonyos: a halál órája.